

26

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Δαφνοχίτρι

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. Μουσ. 28/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΤΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
20-12-1969 / 15-1-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Η συλλογή αυτή έγινε το 20-12-69² 15-1-70

1. Ξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .. Δ. α. φ. νο. χωρίον ..
(παλαιότερον όνομα : Μ. τ. α. ν. τ. χ. .), Έπαρχίας ... Κ. ι. χ. κ. ι. σ. . .
Νομού ..... Κ. ι. χ. κ. ι. σ. . .
2. Όνοματεπώνυμον του ξετάσαντος και συμπληρώσαντος Ρ. ω. μ. α. -
ν. β. λ. α. σ. . Ι. ω. α. κ. ε. ι. ρ. . . επάγγελμα Δ. α. μ. ο. δ. ι. λ. ο. ς . . .
Ταχυδρομική διεύθυνσις Κ. ο. η. ε. τ. ω. ν. - Κ. ι. χ. κ. ι. σ. . .
Πόσα έτη διαμένει εις τον ξεταζόμενον τόπον ... (4) . . .
3. Από ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αι παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) όνομα και επώνυμον Σ. κ. α. ρ. χ. α. τ. ο. ς . . Ε. β. α. λ. η. η. ο. ς . .
Τ. α. ν. Μ. α. θ. α. ν. α. η. ρ. . - Γ. ε. ω. ρ. χ. ο. ς . . .
ήλικία ... 6. 0 ... γραμματικά γνώσεις ... α. λ. φ. ο. ρ. μ. α. τ. ο. ς . . .
..... τόπος καταγωγής Α. ν. α. τ. ο. ι. κ. η. θ. ρ. α. κ. η. .
τόπος γεννήσεως Χ. α. ρ. ι. σ. α. ν. - Μ. τ. α. ν. τ. ε. λ. ε. π. ε. ρ. ι. ς . Μ. α. λ. λ. α. ρ. α.) Δ
Ρ. - Α. ν. α. τ. ο. ι. θ. ρ. α. κ. η. ς . - Ε. τ. ο. ς Σ. ρ. κ. α. τ. α. σ. α. β. ε. ω. ς . Ε. λ. Δ. α. φ. νο. χωρίον - 1927

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποιαι άγροτικά περιοχαι προωρίζοντο διά σποράν και ποιαι διά
βοσκήν ποιμνίων ; Δ. α. ε. η. ε. ρ. α. ν. η. ρ. α. ω. ρ. ι. μ. α. ν. τ. α. . α. ι. α. ε. -
δ. ι. ν. α. ι. . . άγροτα. περιοχαι Δ. ι. α. β. α. β. κ. η. ν. η. ε. γ. μ. α. ς .
οι χωριοι
Υπάρχον αυται χωρισται η ελληλάσσοντο κατά χρονικά διαστή-
ματα ; Α. ι. . κ. α. λ. λ. η. ρ. χ. ι. δ. ι. μ. α. ι. . τ. ε. ρ. ι. ο. χ. α. ι. . η. ο. α. ν. κ. ο. ν. ι. μ. α. ι.
- 2) Εις ποίους ανήκον ως ιδιοκτησiai ; α) εις φυσικά πρόσωπα,
δηλ. εις τούς χωρικούς· β) εις γαιοκτήμονας ("Ελληνας η ξένους, ως
π. χ. Τούρκους)· γ) εις Κοινότητας· δ) εις μονάς κλπ. ....
Η γεωργία .. ο. ρ. ο. κ. η. ρ. α. ς . . εις Τ. ο. υ. ρ. κ. α. ν. . α. ν. η. κ. η. . ο. ν. α. λ. α. ι. . κ. ε. ν. α. ν. -
μ. π. ε. ν.
3) Ο πατήρ διατηρεί την περιουσίαν του συγκεντρωμένην και μετά τον
γάμον των τέκνων του, διανεμομένης ύπ' αυτών μετά τον θάνατόν
του ; .. Μ. ε. τ. α. . τ. ο. κ. . Δ. α. ν. α. τ. ο. ν. . τ. α. ν. . π. α. τ. ε. ρ. ο. ς . . τ. α. . άρ. χ. α. ρ. α.
τ. ε. κ. η. α. . ε. λ. α. μ. β. α. κ. ο. ν. . τ. ο. . α. ν. α. λ. ο. ς . ο. κ. . μ. ε. ρ. ι. δ. ι. ο. ν. . . . .

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

Μ.Ε. τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.....

- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ν.Ι. ἐξήκιστα μέχουοντα συγχρόνως καὶ μὲν γεωργίαν*

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Εὐ. τὸν κατέχοντα ὑπὸ καὶ Κενάκ. μονῆς. π. ἐργασίας. εἰρησάμετο. ἄνδρες. ἐπὶ χωρίου. καὶ ἄτομον. μὲ μοναστήριον. ἀμοιβήν.....*

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροϊ, μισακάτορες, σημασ-κατόροι κλπ.) *Εργασίας. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; ...*

Ἡ. το. εἰς. χαμῆαν. ἐπὶ. ἐργασίας.....

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *Αὐτοῖς.*

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

Εργασίας. ἡμέραν. μόνον. κατὰ τὸ θέρος. ἄνδρες. καὶ γυναῖκες. καὶ ἐλάμβανον. ὡς ἀμοιβὴν. ἀργύρου.

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

Ὀχι.....

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Αἱ. νέαι. εἰρησάμετο. τὴν περιόχον. ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ θέρος. οἱ νέοι. ἐργασίας. καὶ εἰς ἄλλα χωρία.*

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Επήγαιναν. κατὰ τὸ θέρος. δι' ἀνέρεσιν. τοῦ θέρους. μόνον. δι' ἐργασίας.*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Μ.έ. 1911... καὶ 1920... καὶ 1921... καὶ 1922... καὶ 1923...

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Ἀπὸ τοῦ 1951 .....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...

ἀπὸ τοῦ 1923 καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1950

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον, τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; ... Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ κατασκευαστοῦ...

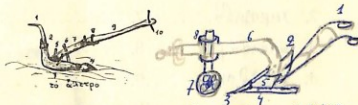
ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ καλλιέργειαν ἐμφυτευτικῶν καὶ κατασκευάζετο ὑπὸ τοῦ σιδηρουργικοῦ καὶ ἐργασταίου.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. χεῖρ... 4. Ντουβάρ... 7. Τρεχονίζ... 10. ....

2. Φέρα... 5. Μ. ἀνα... 8. Στ. ἀντράς... 11. ....

3. ὕψ... 6. Σταθάρ... 9. ....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... Ἀπὸ τοῦ 1945 .....

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... Ἀπὸ τοῦ 1946 .....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματίων) Ἀπὸ τοῦ 1949..

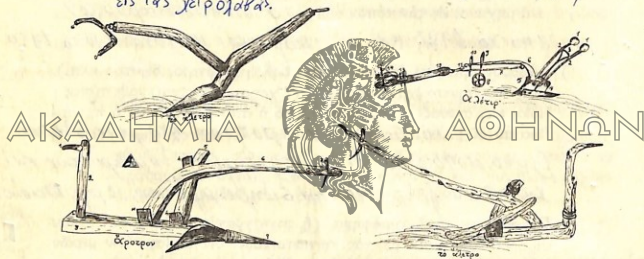
5) Μηχανή ἄλωσης τοῦ Ἀπὸ τοῦ 1940.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον . Δ.Ε.Ν. ὑπάρχον... εἰς τὴν...

...Περὶ ο.χ.π.ν. μ.α.ς. ...τεχνίται διὰ κατασκευῆν, τοῦ

...ἡ ἀρ. α.φ.αν... ἐκ. τοῦ... ἐμπορίαν.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπάρχον (ἢ υπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; Ἦεν ὁμοίον μετὰ τοῖς εἰρησὺν. Διέφερε μόνον εἰς τὰς χειρολαβὰς.

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ὁ ζυγὸς	2. χειρολαβή	3. μεταβάς	4. σπινθί
5. ...	6. ...	7. ...	8. ...
9. ...	10. ...	11. ...	12. ...
13. ...	14. ...	15. ...	16. ...

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) **Τὸ ὑνί.** Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχθυογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Σχ. ρηβι. μο. πο. 1. α. ν. το. 2. τα. πο. 1. 6. δη. ρ. ω. κ. ε. ν. ι. α. ν. και
α. χ. 1. } υ. ι. κ. α. κ. α. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824.

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ἡ τοῦ μήκους 0,60 μέτρων, ἐμπροσθίαν ὅπου γρηγορώτερον, καθάμισην διὰ γράστιν.

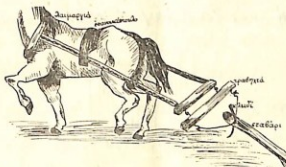
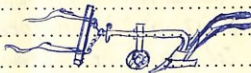
- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, αρίδι, άρνάρι, ξυλοφαΐ κλπ.).....
 α.η.η.ρ.χ.ο.ν...ζ.η.ε.ν.θ.α.ι...σ.κ.ε.π.ά.ρ.ν.ι...σ.ξ.υ.λ.ο.φ.α.ΐ...ξ.υ.λ.ο.φ.α.ΐ.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας : *ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀγροῦ (τοῦ ἀγροῦ)*

*οἱ χυκαῖκες... Πάρευρε καὶ βοήθεια... μετὰ γέρον
καὶ εὐνοῖαν... καὶ ἀροτρία... καὶ ἀροτρία...*

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *Ἐμπροσθεν... εἰς τὸν ἄροτρον... μετὰ τὸν ζυγὸν... ἀροτρία... εὐνοῖαν... ἀροτρία... ἀροτρία...*
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... *οἱ... ἀροτρία... ἀροτρία... ἀροτρία... ἀροτρία...*

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *Τὰ ὄργανα καὶ ἀροτρία... ἀροτρία... ἀροτρία... ἀροτρία... ἀροτρία...*

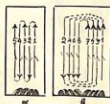

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Θ...ἀχράς...ἐχωρίζετο...εἰς...ἐξέμνησια...ἀναχρόχως.
 τοῦ...μήκου...καὶ...ὀρθόνεζε...μέ...αὐλακίε...καὶ...εὐ...ἐξ...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα(β);

ἢ...αὐλακί...ὡς...εὐ...ἐξ...αὐ...αὐ...

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (θηλ., σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); τὸ...ὄργωμα...ἐγένετο...καὶ...γίνεται...
 ἀκόμη...μέ...αὐλακί...εἰς...εὐ...ἐξ...αὐ...αὐ...
 ἢ...σπορά...γίνεται...περιφερειακῶς...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακίαν; ἢ...σπορά...
 καὶ...αὐλακί...αὐλακί...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; τὸ...σπορά...σκαπάνη...αὐλακί...
 .....
 .....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. τὸ...ὕνι...εἰς...ἐξ...
 καὶ...αὐλακί...καὶ...εἰς...ἐξ...
 μέ...τὴν...μὲ...αὐλακί...εἰς...ἐξ...
 διάνοιξις καὶ...αὐλακί...χρόνων.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Ε.ν. τὴν. σπορὰν. καὶ. δημητριακῶν. κ.α.λ. . . γίνεται. μόνον. μ. ὡς. ἄνω. ἀναφερόμενα χρῆσις.*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Πρ. γ. φ. α. α. ἐξίναντο. . . τὰ. κα. ρ. ο. κ. α. ρ. . . ἐν. α. . . σπ. α. ν. α. . . εὐ. α. , εἰς. ἀγροῦς πο. α. ρ. ι. φ. ο. μ. ἐ. κ. α. . δι. α. σ. π. α. ρ. ἄ. ν. . δημητριακῶν. τὰ. . ὀρ. γ. ω. μ. α. . τῆς. κα. ρ. α. ρ. ι. α. ὡς. ἐξ. ἔ. φ. ε. κ. α. γ. ὕ. ρ. ι. σ. μ. α. .*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Κη. η. α. ν. ε. ι. κ. α. ι. ἀ. γ. ρ. α. ι. α. ν. κη. η. ρ. α. ι. α. ν.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. . .

Ἡ ἀγρο. α. ν. α. λ. α. ν. α. ν. δ. ἐν. ἔ. τ. ο. ὕ. π. ο. χ. ρ. ε. ν. ε. ι. κ. α. . δι. α. ἀγροῦς. μ. ν. ἀποδο. ι. κ. α. ὡς. 1 ἔ. τ. ο. ἦ. τ. ο. ἀρ. κ. ι. τ. ο. ν.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Δι. α. δημητριακῶν. κα. ρ. η. ὡς. ἐξίναντο (1) ὀρ. γ. ω. μ. α. δι. α. ψυ. χ. α. ν. ὡ. ἡ. καθ. ὅ. ρ. ο. ν. πρ. ὅ. τῆς. σπορᾶς.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ. δι. σ. ἄ. κ. ι.* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Συν. η. μ. α. ν. α. . τ. ο. δι. σ. ἄ. κ. ι. . ἡ. κα. ι. δο. ρ. ε. ι. ο. ν. ἀρ. χ. ὡ. τ. ε. ρ. ο. ν. . ὅ. τ. ε. ν. ε. κ. ε. ς. . κα. ι. σ. π. α. ν. ὡ. ὡς. . μ. ι. κ. ρ. α. ι. . σ. ἄ. κ. ε. κ. α. ι. . . . .*

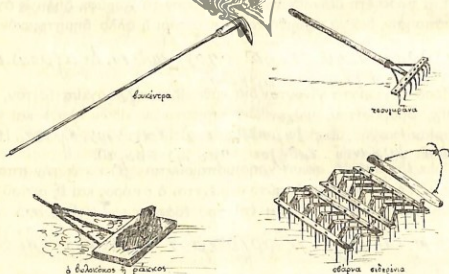
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

βουκέντρως. ὑψήρχεν. εὐήρησεν. περὶ. ὡς. ἡ. ἐκείνου. α. δὶ
 καθ. α. ρ. ὁ. μ. α. τ. α. ὑ. ν. ο. ὑ. γ. ε. ρ. ο. ὑ. α. ρ. α. ρ. ο. ὑ.
 ..... ἐκ. εὐ. ν. γ. α. ρ. ο. ν. ....

2) Γίνεται μετά τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ..Τ.ὸ..σβ.ἀ.ρ.νι.σ.μ.α..μετ.ὸ..τ.ὸ..ὄ.ρ.γ.ω.μ.α..
ἦτο..ἀ.π.α.ρ.α.ῖ.τ.η.κ.α..ἔ.χ.ῖ.ν.ε.τ.ο..μ.έ..σ.β.ἀ.ρ.ν.α.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Η. ΘΑΡΥΧ. ΚΑΙ Η ΤΕΘΥΡΕΔΙΚΑ Ήσαν το συνήθη
ἐκ χρυσῆς ἐργασίας δι' ἀντίσχη καὶ περὶ πόλην ἑστῇ

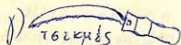
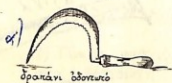

γ) Ἑργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Μὲ τὸ δρεπάνι...*
ἢ κόψις, τοῦ ὁποῖου ἦτο ἀνευ ὀδοντωτοῦ ἀρχαῖον
χρῆσιμα γινώσκον. δρεπάνον με ὀδοντὰς ἐπέπρε...
ἔδ. ἔλας. εἶχαν. καὶ τὸν. τεκμή. (μαχαίρι. μικρ.
πριονωτὸ) καθὼς καὶ τὴν κόσσαν.

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφορῶν εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ἡ γὰρ εἶδη... δρεπάνων εἶναι πολλὰ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρεπάνια ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....
τὸ ἐρίφου καὶ ἐκ χόρτου ἐθερίζοντο μόνον
με κόσσες.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

ἡ γὰρ π.χ. καὶ τὰ ὀδ. εἶδη.....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

ἡ χειρολαβὴ ἦτο ξύλινη καὶ εἰς τὸ μέσον εἶχε κοίλην
τα. διὰ τὴν ἀσφαρμογὴν τῆς παλάμης. ὁ σκελετὸς ἐκαλεῖται
ἐλέγετο δρεπάνι.

5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ά.) *Συκαριώτης. Ἐν. Ἀρ. Σελ. 91. Α. Κατὰ ἀρχαίαν ἑλ. γλῶσσαν.*
ὑπὸ τῶν βυζαντινῶν, εἰς τὰς ἐκείνων ἐκδόσεων, ἐκ τῶν ἀρχαίων.

6) Ἡ το παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμός μὲ τὰς
 χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
 ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
 (τῆς ρόβης κλπ.) *ΔΙ. ΕΚΡ. ΚΡΕΒΕΑΣ. ΕΥΕΡΙΜΟΝ. ΤΗΝ. ΓΑΛΗ. ΤΗΝ. ΓΑΛΗ.*
ΕΥΕΡΙΜΟΝ. ΕΥΕΡΙΜΟΝ. ΕΥΕΡΙΜΟΝ. ΕΥΕΡΙΜΟΝ. ΕΥΕΡΙΜΟΝ. ΕΥΕΡΙΜΟΝ.
ΕΥΕΡΙΜΟΝ. ΕΥΕΡΙΜΟΝ. ΕΥΕΡΙΜΟΝ. ΕΥΕΡΙΜΟΝ. ΕΥΕΡΙΜΟΝ. ΕΥΕΡΙΜΟΝ.
 is ὕψος (2,05) ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς. Τὸ ὄρεμά ἐν κατὰ μέσον
 θερισμός τῶν δημητριακῶν. *ὄρον (0,20)*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὃ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Η. ΚΟΒΕΛΤΣ. ΣΥΝΑΡΤΗΣ. ΣΥΝΔΙΟΤΗΤΙΚΑ. Εἰς ὕψος (θ. ο. γ.) ἀπὸ τὴν ἐπιφανείαν τοῦ γῆ. Τό. οὐρανίου. κατὰ μέτρον ὁρα*
(θ. 20)

2) Οι στάχυες που έμεναν (ή μένουν) εις τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). . . . .

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστάς ἄλλαι πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; . οἱ .. περιετρίχι .. μένον .. εὐερίμον .. καὶ ἁγνήμον .. καὶ διὰ στήματα τὰ χειρὸς βρέχ .. εὐσθρία οἱ ἄνθρωποι κυζέροντες τὰ ἔδεον εἰς δεξιὰ καὶ οἱ γυναῖκες ἢ τὰ παιδιὰ εὐκατέρον εἰς συγκέντρωνιν.

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

[illegible]

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; . . . . .

Συνήλως... εὐδερμῶς... ἤν... Δευτέρῶς... ἢ... Τετάρτῳ... βί...
 γοῶς... ἐν νηδείᾳ...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. ....

Τραχανούσαν.. διαφορά.. τραχανίδα.....

- 6) Πού την τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἷς τινες τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερώς όπου υπάρχει σχετικόν ἢ ἄλλο τι
ἐπιμύησον. Πρὸς τὸ τέλος τῆς περιγραφῆς εἰσάγετε

ἔπειτα ναὶ ὠρίε μὲν ἡ ἀρχὴ καὶ τὰ ὁποῖα ἐφ' ἑρὸν
 εἰς τὸ ἅγιον... ἔρχοντο ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τοῦ μὲν οὐδὲν ταῦτο
 ἐρχάται. ἡ ἐκ τῶν αὐτῶν τῶν ὁρεθάνει... ἔμπεδον ἐκ τῶν
 ἀφ' ἐν τῶν καὶ... εἰς τὸ ἐνδεῖν. εὐχαριστεῖται. αὐτοῦ τοῦ ἐκ τῶν
 τῶν... ἔσται ἐν τῶν... μὴ παύσει...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; ..*Τὰ γ. ἐρῶλοχα*..

ρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς
ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; . . . Τὰ γ. εὐαγγ. εὐ-
ναντα. ἄμέσως. πρὸς ἀποφυγὴν καταστροφῆς ἐκ
τῶ ἀέρος. Ἀν. ἦτο. καιρὸς καὶ δὲ δειμὸν. ἔπρο-
τιμῶτο. τὸ ξηγέρας, . . .

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουσιδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. *τὸ δεμάτιον*

*6 μ.α. ἔχινετο. ἄγρ. ἔχοντο. συνεῖχαντο.
2. ἢ 3. χερύθρια. τὰ ἔδενεν. συνήλως. ἀκέρως.
καὶ οἱ χυνάδες. καὶ μετέφερον. εἰς ὠρηγότερα μέρη
τοῦ ἀγροῦ. ἢ πρὸς ἀποφυγὴν ὑψηλὰς τὰ δεματικά. ἔχινετο
ἀπὸ τῶν ἰδίων τῶν σταχυῶν ἢ ἀπὸ χόρτου. ἄγρ. ἔβριζοντο
ὅταν. καὶ χερύθρια ἦσαν. μετὰ τὰ καὶ τὰ δεματικά μικρὰ
τότε χρησιμοποιεῖτο ἐνα ἀκμυρὸν ξύλον. διὰ σφάλλισμο
τῶν σταχυῶν καὶ δέσμο εἰς θηλείαν.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

*τὸν δεμάτιον. μετέφεροντο ἀμέσως εἰς ὠρηγότερα
μέρος. καὶ ἦσαν (50). διὰ μετὰ τὰς. ἀκμυρὰς. στή-
ματος. (6. εντὸν. εἰς). σ. τὸν. σταυρὸν. ἄλλο. εἶδος. συ-
κεντρῶν. δεμάτων. ἔδενον. (15) δεμάτια. ἔκων. διὰ
σταυρὸν 3^{ος} εἶδος συκεντρῶν. ἔδενον (37) δεμάτια.*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

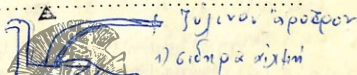
- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. // καὶ γιέρεται
 εὐλ. παλαιὰς. εἰνετο. καὶ ὅταν ἀνέξω. εἰ. πέρκοι
 εἰς τὴν. περιοχὴν. εὐλ. χυρὶον. καὶ... καὶ το. 1920. καὶ ἐκείθεν
 το. γυμνασι. εἰνετο. τὸν. μὲν. α. Νοέμβριον. Φεβρουάριον
 καὶ Μάρτιον.

2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν. // ἡ. ἐξαγωγή. εἰνετο. με. 5. 10. 15. 20. 25. 30.
 νύκτα. με. 10. 15. 20. 25. 30. 35. 40. 45. 50. 55. 60. 65. 70. 75. 80. 85. 90. 95. 100.
 ἄροτρον. τοῦ. ὁποιου. μ. αἰχμῇ. ἡτο. ἐκ. αἰθρίας.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ. 2) Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΙΩΝ

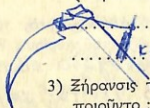
1) Ἐσυνηθίζεται παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλί, βίκον); Ἐπι-
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. // 25. 30. 35. 40. 45. 50. 55. 60. 65. 70. 75. 80. 85. 90. 95. 100.

εὐλ. παλαιὰς. εἰνετο. καὶ ὅταν ἀνέξω. εἰ. πέρκοι
 εἰς τὴν. περιοχὴν. εὐλ. χυρὶον. καὶ... καὶ το. 1920. καὶ ἐκείθεν
 το. γυμνασι. εἰνετο. τὸν. μὲν. α. Νοέμβριον. Φεβρουάριον
 καὶ Μάρτιον.

το. γυμνασι. εἰνετο. τὸν. μὲν. α. Νοέμβριον. Φεβρουάριον
 καὶ Μάρτιον.

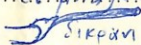
2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.). // 25. 30. 35. 40. 45. 50. 55. 60. 65. 70. 75. 80. 85. 90. 95. 100.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Διὰ τὴν γαίαν αὐτὴν ἐχρησιμοποίησαν
 τὸ τουρμουκί· τὸ δίκρανον· καὶ ἡ χειρὸς αὐτῆς· βραχίον
 διὰ ἐξωμὸν· χ. ὀρτινῶν· ἐπὶ μὲν αὐτῶν.....

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Τὰ δεμάτια· μετὰ τὴν συγκέντρωσιν αὐτῶν
 κατὰ π. ὁδὸν αὐτῆς· εἰς τὸν ἀχρὸν μετεφέροντο
 εἰς τὸ ἀλώνι.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σφρόν
 ὕπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησός;

συγκέντρωσας ἐξέμελλο θυμωνιῆς τὰ δεμάτια
 ἐξοπαδεύοντο εἰς αὐτὸν σχήματος κυκλικῶς πύρ-
 ρον ἢ ὀρθογωνίον οἰκίας.
 β) Ὑπῆρχεν ἀνεκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρὰ εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; Ἡ τοποθεσία ἀλωνιῶν
 ἦτο μὲν διὰ τὸν χωρισμόν καρποῦ καὶ ἀ-
 χύρων.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; Τὸ ἀλώνι κατεσκευάζετο εἰς τὴν
 ἀκρὴν τοῦ χωρίου καὶ εἰς πεδινόν χωρὸν.....

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *τὰ ἀλώνια*
ἦσαν εἰς κοινὰ χρηστέα χωρὰν, ἀλλὰ καὶ ἐοῖκο
ῖκεται. ἔχεν τὸ ἰδιόκον τὴς.....

6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *ἀπὸ τῶν*
μηνῶν Ἰουλίου ὡς τὴν 30^{ην} Σεπτεμβρίου.

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
 (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Εἶς τὴν περιουσίαν μας,*

ὡς ἦρχον μόνον χωματάλων. ἔκδοσαντο τὰ
χόρτα ἀπὸ μακριὰν ἀπὸ τοῦ ἔργου, ἐποτίετο τὸ ἄλνι
μὲ ἄλνι καὶ ἔρριπτο ὅχιον.

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων) *τὸ πάλαιον ἀλώνι καθαρίζετο*
ἀπὸ τῶν ἔργων, χόρτα καὶ ἐρίνετο ἢ ἐπάλειψις
τῶν δαπέδων διὰ μείγματος χώματος καὶ
ἀχύρων.....

9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *ἡ προετοιμα-*
σία τῶν ἀλωνιστῶν καθαρίζετο ἀπὸ τῶν
ἡμῶν τοῦ ὕδατος.....

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

τὰ βερονία. ἐξοποδεύονται. με' σταχύα, πρὸς τὸ κέν-
τρον εἰς ἡμικύκλιον. ἡ ἀρχὴ ἐξ ἐξοποδεύσεως ἐκίνατο ἀπὸ τοῦ
κέντρο καὶ κατέβηκεν εἰς τὰ ἄκρα, πάντοτε με' τοῦ στα-
χύος βλέποντες πρὸς τὸ κέντρον ὡς οἱ ἀγκύρες τῶν τροχῶν.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

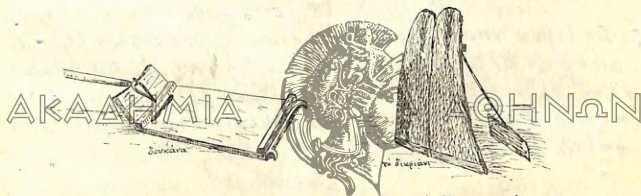
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ὀλίγος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρουλουργας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.) ἀπὸ τοῦ οὗ οὗ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιάγραμμα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

οἱ βόες ἢ οἱ ἵπποι περιφέροντο κυκλικῶς ἐλευθέρως
ἢ ὀδηγούμενοι ὑπὸ ἀτόμου. τὸ ὅποιον ἐξοποδεύεται
ἐμμερόθεν... τῶν γῶων.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον με' τὰ ζῶα; (Εἰς τινες τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχθυογραφήματα). *Εἰς τὰ ἀλώνι
δὲν ὑπάρχει. ἀλωόσυρος. τ. ἀ. χροινί. ἐδένετα. ἐπὶ τῶν κερά-
των. Πολλὰ κ. εἰς τὰ δὲν ὑπάρχει. εἰς τὰ ἀρχαῖα. ὑπάρχει
καὶ χαλκῶν. Αἰχ. τῆς περιστροφῆς. τῶν ψάων. καὶ τῆς δουκάνας
ἐξαρτήσεως. ὁ κ. μ. δ. καὶ κάρπος. (Σχῆμα τοῦ χονδρῶν. ὑγ. υρον. Ση-
μεῖον δὲν ἀναφέρεται ἐν τούτῳ. εἰς τὸν*

IV) Πού ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ά.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Αἰχ. τῆς γῆς. ἀρχαῖα*

*ἐχρησιβόρηται. τὸ μηχανικὸν ἀγωνιστικὸν μέσον, ἐκ ξανίδος
γέρανδ. ἐπὶ τῆς κάτω ὀφειλῆς. ἀποσχίδας. ἀκροῦ γίδας ἐπὶ
μακρῶς. τ. ἀ. π. εἰς, μ. εἰς, γ. εἰς. κυκλικὴν. ἐμπροσθεν ὀ-
ψιν. ἐμπροσθεν. ἐκ. τ. ἀ. ἐμπροσθεν. καὶ. ἐδένετα. διὰ ἀλυσ-
ως. ὅπως δὲν. τῶν ψάων, ἐχρησιβόρηται. ἀ. ἀ. δ. τ. ἀ. ἐμπροσθεν
κριθὴν ὃ δίκριαν.*

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ὁ ἁγ. π. κ. ε. ρ. ο.ς ἡρ. χ. ι. ε. ν. τ. ο. π. ρ. α. ι. , δι. ε. κ. ο. ἡ. τ. ε. ο.
τ. ο.ς μ. ε. σ. τ. ε. ρ. ο. ι. κ. ο.ς ἁ. ἁ. ρ. α.ς γ. ὁ. ρ. α. γ. ὁ. ρ. ι. κ. τ. ο.ς. κ. α. ι.
τ. ο.ς δ. ε. ι. ν. ο. , δι. ὁ. ι. κ. ἑ. π. α. ν. ὁ. ἡ. σ. ὁ. ρ. α. γ. ι. τ. ἁ. ι. κ.
ε. π. ο. μ. ε. ν. η. ν. . . . .

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *ἔξ. εργαλεία χρ.σε.κοποι.ἀνθρ.ἀτ.δικο.*

[illegible]

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχους ; *Ἄν. ὑπὲρ ῥαν. στάχους ἑλθων. τῶν κύκλων ἢ καὶ ἐντός ἀκαπποῖ... ἐκροποῦσθαι εἰς τὸ κέντρον τῶν κύκλων, διὰ τὴν ἐκεῖ περνασθε περισοῦσθαι ἢ δολκύναι.*

- 14) Ὅτι ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' ἐκέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *Διδ. τὴν*

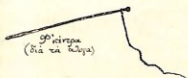
δὲ μνηστῆρες ἀρνεύονται τὸν βερβαντινόν. καὶ τὸ ἐκὶ μ. ἔχοντα βερβαντινόν ἀποβύον. κρανίος. ἡλικίας. 1. 50. μ. τὸ καμνίον. ἡλικίας. 1. 50. γέρον δὲ μνηστῆρας ἔχοντα.

α. λ. π. ο. β. ε. ρ. γ. λ.

कक्षा 6 विज्ञान सेक्टर 29 का

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .

τὰ ἀπλώματα ἐξήχεται καταστρωμένα στρωσίδια, καὶ ἐρίνεται ἐν αὐτῇ φέραν ἀναρρίψας βέλαια τῆς ποσότητος τῶν σταχύων...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

οἱ ἀλυνθέντες στάχυες ἐξέρχονται τοῦ χ...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσαπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστοὶ) οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀπελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν...

ἐκ αὐτῶν γεωργῶν ἀλυνθέντες μάλαμα τὰ εἰδικὰ τὸν τὸν εἰδικὸν...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπάρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

πρὶν ἀκόμη ἐφευρεθῇ ἡ χρήση αὐτῆς ἐρίνεται τὸ κοπάνισμα εἰς τὸ ἀλύνει με τὸν κόπανον κοπάνι.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πώς ἐλέγετο ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

κοπάνι-τὸ κοπάνι ἦτο κατασκευασμένον ἀπὸ ἐκτενὸν ξύλον δρυῖος μὲ καὶ 40 ἐκτ. καὶ πᾶχος 9.15. με χειρολαβήν.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Τὸ... κοπάνισμα... γίνεται...*

*εἰς τοὺς ἀγρούς, ἐν τῇ ἀλώνῃ καὶ ἐν τῇ αὐλῇ. ἀκο-
μη. Ἐκοπάνισαν δὲ τὰ δημητριακὰ, πρὶν χρῆσθαι βορέν-
θων αἰμαχάνων.*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ χωροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οικογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; *Τὸ... κοπ. ἡ ἀνι. ο. μ. α... γίνεται... ο. π. α. τῶν
μελῶν. τῆς οἰκογενείας. ὅταν... μετὰ τὴν ποσόν
τῆς τῶν... ἐλαμβάνοντο... ἐργάζονται... ἐπ' ἀ. β. ο. β. ἡ...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἔκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχου, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *Οἱ ἑταῖροι*

*ἐλ.η.η.σύντο. ἐπὶ τοῦ ἀλωναίου. (ἐξ ὧν ἔ.ε.σ. καὶ ὁ κρησὺ)
ἐκ.ο.π.ἀνί.φο.ν.το. μ.ἰ.α.ν. ἢ ὅλο. ἡμέρας. καὶ ἀπ.ἐβ.η.εν
εἰς τὸ χωρ.ἰ.κ.όν. τοῦ. ἐ.α.ρ.η.οῦ. καὶ τῶν. σταχύων.*

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; *... ἔ.ε.κ.α.ς. ... τῶν. ἀ.ε.χ.έ.ων
πρὸς. τὸν. ἀλωναίου. τρ. ἀ.χ.ου.δ.ῖ.ων. ἐλ.έ.χ.ε.κ.ο. καὶ. τὰ. δίστιχα
« ὦ.ι. ὦ.ι. ὦ.ι. ἄντε. γ.υ.θ.κε. ἄντε. κ.ο.η.κε. ἄντε
μ.η.η.κε. σ.τ.φ. ἀ.χ.α.ρ.ι. »*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Οἱ. ἐ.α.κ.ά.ν.ε.ς. ἀ.π.η.ρ.χ.ον*

*ἀ.γ.ε.κ.α.θ.ε.ν. εἰς. ἀ.μ.α. γ.υ.ρ.ῖ.θ. εἰς. τὸ. χω.ρ.ῖ.ον. τῶν. π.α.λ. π.α.λ. ἐ.π.ρ.ο.θ.η.
θ.ε.ῶ.η.ε.α.ν. γ.ῖ.ρ.οι. φ.ε.ω.ρ.ο.ι. καὶ. με.τὰ. ἀ.ν.α.χ.ρ.όν. ἀ.μ.ο.ι.οἱ. κ.ά.κο.ι.κο.ι.
β. Λίχνισμα*

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Ο. ... σ.α.ρ.α.ς. ... ἐ.λ.έ.χ.ε.κ.ο. ... ε.ο.υ.χ.*

καὶ. ἐ.μ.α.φ.ε.υ.ε.κ.ο. με.τὰ. ρ.ο.κ.ά.ν.ι. εἰ.χ.ε.ν. ὁ.χ.ῆ.μ.α. κ.ω.ν.ο.ν. ἐ.π.ὶ. τῶν. φ.ο.ρ.ῶ.ν. δ.εν. ἐ.π.ῖ.θ.ε.κ.ο. εἰ.πα.τε.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Δέν... εὐκνηδίζον... καὶ... δακτὺν... ἀντικείμε-
να... ἐπὶ τοῦ σωρῶ...
.....
.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Τὸ... ἀνέμιασμα... γίνεται μὲ... ἐν... ἐργαλεῖον
ὠνάμεται « γερμενέρι ».....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἢ... ἐργαλεῖον... αὐτὸ... ἐργαζέμενος... ἀπὸ... ἄν-
δρα... εἰδικῶς... ἐρακίως... ἀπὸ... γυναίκας.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Τὰ... χονδρὰ... τεμάχια... χερμαγὰ... κόμπια...
καὶ... ἀποχωρίζονται... ἀπὸ... τῶν καρπῶν... μὲ-
τὰ... κοσκινιστὰ... Δεύτερον... ἀλῶνι... δέν... ἐργαζέμενος...
ἐρρίηγοντο... εἰς... τὸ... ἀλῶνι... μετὰ... τῶν... σταχυῶν... διὰ... ἀλῶνι... ἐργαζέμενος...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξὶς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

..... Δ. εὐτεραν. α. ἰώνισ. β. α. δ. εν. ἔχινετο. ....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ γίνεται κατὰ τὴν ἀπομα-
 κρύνεσιν τῶν χονδρῶν τεμαχίων διὰ ἐκουπῆ-
 σματος .....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

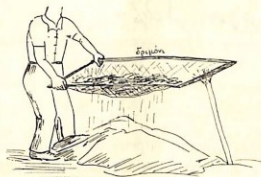
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλιὸν δερμάτινον

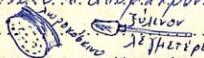
κόσκινο ἢ ἀρυλόγιον

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δормόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) Μετὰ τὸ βκουπίζμα ἐπὶ

σωρῶν, αὐτὴ ἐμείνεν. καθαρός, τὰ χονδρὰ ἐμάχισα
συγκεντρώνοντο. εἰς ἓνα μέρος διὰ κοσκίδια, διότι πε-
ρίειχον καρπὸν τὰ κοσκίδια ὡς μοιράζοντο. ἄχυμα τοκοσκινον
ὑπὸ γυροκόσκινου. δι' αὐτῶν ἐγίνετο ἡ ἀναμάκρυνσις...
τῶν κατῳχλῶν (χονδρὰ ἄχυρα)...

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;
- καρπὸς σχηματίζε-
ται εἰς σωρόν. σωρεῖται μετὰ τὸ ραβάνι καὶ ἐν
ἐπὶ τὸ... φάρμακ. ἐδαμοκυστῆρα.

- 8) Ἄλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.

... εἰς ὑπόρχον... ἔθιμα...

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Μετὰ τὸν καθαρισμὸν*

τοῦ καρποῦ καὶ οὐκ μεταγερούη. ἐν ἀποθήκῃ, ἐξηπλώνετο τὸ δέκατο
(ὄνομαζοντο τῆς προσοικίας). ἐν τὸν δεκαετίῃ ὅστις εὐρίσκετο δι' ὅλῳι.
περὶ αὐτὴν ποδότηα μετὰ τοῦτο ἀρχαῖον. β. ξ. τενεκεῖς. ἕνα κοῖτι
γερωτο ἔγειρεν 16 βάρους καὶ ὁ τενεκεῖς 14 βάρους.

2) Ποία ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) *εἰς εἰδος ἐξηπλώναν τὸ ἀχρουργιὰ-*
εἰς κοῖτι. ἢ ἐξηπλώναν τοῦ παπῶ, καὶ τῶν ἐμπόρων.
μετρώνας τὸ καρπὸν μετὰ τενεκεῖς.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) *ἢ παρὰ χωρὶς... ἀποθηκεύετο εἰς τὸ*

ἀμπάρι... ἢ ἐν τῇ οἰκίᾳ... ἀποθηκεύετο καὶ εἰς τὰ δα-
μάτια... οἰκίας.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τὸ ἀγυρον. ἀποδμκεύετο. εἰς τὸν
 ἀγυρῶνα. ἂν. δὲν. ὑπῆρχε. ἐγίνετο. ἀποδμκευεις. εἰς. το. ποταμὸν
 εὐρίσκετο μέγαν. ἡμῶν. καὶ. ἀμῶν. ἐλμῶν. καὶ. χωρίον. εἰς. ὑψηλὸν
 μέρος. πρὸς. ἀπόγειον. ὡς. καὶ. εἰς. τὸν. ἑλῆν. λόφον. εἰς. τὸν. ἑλῆν.

- 5) Πῶς ἐγίνεται (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

ἀπὸ. το. ἀμῶν. ἐγίνετο. ἡ. διαλογή. το. σπόρου.
 ἐκαθάρτετο. τὴν. ἑλῆν. μετὰ. τὸ. ἀλώνισμα. καὶ.
 ... ἑλῆν. ...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκοροστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

το. αὐτὴ. ... σκευάζεται. ἀπὸ. σταχυῶν. πλέγμα. ἐκ. σταχυῶν.
 ... ἀναρτᾶται. εἰς. τὸ. εἰκοροστάσιον. ἢ. ὅπισθεν. τῆς. θύρας. κλπ.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ; ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς. ποῖον. σκοπὸν. καὶ. ἐπὶ. πόσον. χρόνον ; ..

λέγεται. ἡ. πλεκτὴ. αὕτη. ... ποῖον. τὸ. σχῆμα. τῆς. ... ποῦ. φυλάσσεται.
 πρὸς. ποῖον. σκοπὸν. καὶ. ἐπὶ. πόσον. χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

ἐγίνετο. ἀνάμμα. φωτιᾶς. τὴν. πρώτην. Μαρτίου. ...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; Ἡ. πρώτη.
 ἐγίνετο. τὴν. πρώτην. Μαρτίου. ... ὥραν. καὶ. εἰς. ποῖον. μέρος.
 εἰς. τὴν. ἀμῶν. ἐκ. τῆς. οἰκίας. ...

- 2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Ε. έλετο... κα' ονιωμα... εω... Μάρτη.....

- β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ; ....

οι... άνδρες... ή... αι... γυναικες.....

- 2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. δια την πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, άπό ποιον μέρος ; ... κα' δε... ναϊκο... κυ-

ρης... από... το... βροδου... ειχεν... ετοιμα... κα'... φύ-
λα... δικα'... εαν.....

- 3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

κα'... πρώτον... έδετον... σάγμα... (χαλδρόν... άχυρον)
Επώνω... ετοποδόνουν... κα'... εϊς... σχήμα... κανόν.
Σ. καπός... ήτο... να'... ποιο... καπός... Πρώ... εαυτο
ερεγματο... μενερ... φόν... το... σάγμα.....

- γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον δια κάθε πυράν ;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, εορκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα .....

Η... φωτι... ει'νετο... δι'... να'... μιν... μαυρίση... ε'... Μάρτης
... μέμη... τή... οικογενεία... Δέν... έλετο... ει'νατε... ά-
γο... ε'... ετι... εω.....

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

... η... κή... μα... ει'νοντο... από... άρ... και'...
... κορ... ι... σι... α.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΒΑΛΙΑΕΙΟΝ ΤΗ. ΕΛΛ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΘΕΡΕΙΑΣ ΚΙΑΚ

Αποθ. Πρωτ.

87

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΠΡΟΣ

ΚΟΝ. ΔΙΕΥΣ.

ΑΝΔΡ. ΙΧΘΑΕΙΟΝ

ΕΙΣ

ΔΟΥΛΕΥΣ 291